

Rep.Nr.

09/1335

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 8 JUNI 2009.

5de KAMER

Arbeidsongeval
Tegensprekelijk
Aanstelling deskundige zonder installatievergadering

In de zaak:

Mevrouw V Iris, wonende te

Appellante, vertegenwoordigd door Mter J. Depus, advocaat te
3000 Leuven;

Tegen :

DE N.V. AXA BELGIUM, Verzekeringsmaatschappij, met
zetel gevestigd te 1170 Brussel, Vorstlaan, 25,

Geïntimeerde, vertegenwoordigd door Mter Boesmans locc
Mter H. Hoschet, advocaat te 3000 Leuven;

Na beraadslaging, velt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest :

Gelet op de stukken van de rechtspleging, meer bepaald op :

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis op tegenspraak gewezen door de Arbeidsrechtbank te Leuven (1ste kamer A) op 1ste april 2007;
- Gelet op de akte van betekening van voormeld vonnis dd. 7 mei 2007;
- het verzoekschrift tot hoger beroep ontvangen ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 22 mei 2007;
- de besluiten en synthesebesluiten voor geïntimeerde neergelegd ter griffie, respectievelijk op 12 september 2008 en 5 januari 2009;
- de besluiten en aanvullende besluiten voor appellante neergelegd ter griffie, respectievelijk op 28 november 2008 en 29 januari 2009;

- de bundel met stukken neergelegd door geïntimeerde partij ter griffie op 2 februari 2009.

Gehoord partijen in hun middelen en beweringen op de openbare terechtzitting van 20 april 2009; appellante partij legde haar bundel neer, waarna de debatten gesloten werden en de zaak in beraad genomen werd.

x

x

Feiten en procedure voorgaanden

Mevrouw V was tewerkgesteld bij de verzekerde van AXA BELGIUM. Op 26 december 2003 had zij haar dagtaak aangevangen om 9.30u en was zij de rekken aan het aanvullen. Om 14.05u, toen zij producten uit de winkelkar onderaan in een rek plaatste, het betrof chocopotten die zij geplaatst had met gebogen knieën en waarbij zij bij het terug rechtekomen een blokkage in de rug kreeg met acute pijn; Zij diende door 2 collega's te worden opgetild, die haar op een stoel hebben gezet. Zij werd naar de dienst spoedgevallen van het H. Hart ziekenhuis in Tienen gebracht. Latere technische onderzoeken toonden een kortstralige centrale discushernia op niveau L5-S1 met bulging tegen beide wortels.

Bij dagvaarding van 04.11.2004 vorderde appellante de wettelijke vergoedingen arbeidsongeval.

Met het bestreden vonnis verklaarde de arbeidsrechtbank de vordering ontvankelijk doch niet gegrond. Volgens de eerste rechter is er wel sprake van een plots letsel doch ontbreekt het aan enig aanwijsbaar bijzonder element dat als plotse gebeurtenis kan worden weerhouden.

Ontvankelijkheid van het hoger beroep.

Het verzoekschrift is regelmatig naar vorm en werd ingesteld binnen de daartoe wettelijk bepaalde termijn, wat overigens niet wordt betwist. Het is derhalve ontvankelijk.

Ten gronde.

De besluiten van beide partijen erkennen dat de plotse gebeurtenis zich situeert bij het terug rechtekomen vanuit gebukte houding bij het onderste rek. Volgens geïntimeerde deed het letsel zich niet voor bij het opheffen van de verpakking, noch bij het neerzetten van de kartonnen dozen doch op het ogenblik van het terugbrengen van de rug in de normale houding.

Geïntimeerde vergist zich als zij meent dat dit eenvoudig gebeuren niet tot het bestaan van een arbeidsongeval kan leiden. Er is geen element eigen aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst vereist en een banale beweging kan de plotse gebeurtenis uitmaken.

Opdat er sprake zou zijn van een arbeidsongeval in de zin van de arbeidsongevallenwet van 10.04.19710 (A.O.W.), dient het bewijs geleverd van het bestaan van:

- een plotse gebeurtenis,
- die tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst plaatsvindt,
- een letsel,

Eens deze constitutieve elementen bewezen wordt vermoed, behoudens tegenbewijs,

- dat het letsel door het ongeval is veroorzaakt (art 9.) en
- dat het ongeval dat zich voordoet tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst gebeurd is door de uitvoering van de arbeidsovereenkomst.

Het slachtoffer dient dus niet te bewijzen dat de plotse gebeurtenis het letsel veroorzaakt heeft.

Volgens de rechtspraak van het Hof van Cassatie dient de plotse gebeurtenis van die aard te zijn dat zij het letsel kan veroorzaken (zie Cass,11.1.82, R.W.81-82.1872).

Met gebeurtenis wordt elk voorval bedoeld dat zich in tijd en ruimte voordoet (Petit arbeidsongevallen APR 2005,61).

De plotse gebeurtenis is het duidelijk aanwijsbare in de tijd en ruimte te situeren element dat voorvalt tijdens de uitvoering van de overeenkomst waarin eventueel de oorzaak te vinden is van het feit dat het letsel zich heeft voorgedaan.

De plotselinge gebeurtenis mag niet verward worden met het plots optreden van het letsel of het plots optreden van de pijn.

De uitoefening van de gewone en normale dagtaak kan een plotse gebeurtenis opleveren ,voor zover in die uitvoering een element aanwijsbaar is dat het letsel kan hebben veroorzaakt, terwijl het niet vereist is dat dit aanwijsbaar element onderscheiden is van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst (zie Cass.03.04.2000 AC 2000,219;zie Cass 18.05.1998;AC 1998, 261).

De plotse gebeurtenis moet geen abnormaal karakter vertonen (zie Cass., 26.05.1967 Arr Cass,1967,1179 met conclusie van de eerste advocaat generaal Ganshof van der Meersch in Pas 1967,I,1138).

Het is dus niet vereist bijzondere omstandigheden aan te tonen of een bijzondere gebeurtenis of feit waardoor de getroffene verplicht was een beweging te maken of een daad te stellen die niet tot zijn normale dagtaak behoren .

De vraag of het een dagelijkse of banale beweging betreft is onbeduidend. Ook een banale handeling of gebeuren kan een plotse gebeurtenis uitmaken (zie Cass., 20.10.1986 AC. 86-87,224).

Het volstaat derhalve - maar het is ook onontbeerlijk- dat de getroffenene het bewijs levert van het bestaan van een letsel en van een plotse gebeurtenis tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst waardoor het letsel kan zijn veroorzaakt, opdat het letsel vermoed wordt behoudens tegenbewijs door een ongeval te zijn veroorzaakt.

Het Hof van cassatie heeft reeds vanaf 2000 op standvastige wijze geoordeeld dat een banale beweging zoals het zich buigen of bukken of een trapje afstappen de plotse gebeurtenis kan uitmaken. Zo oordeelde het Hof van Cassatie ondermeer:

“De beweging waarmee een in een hotel tewerkgestelde bordenwasser zich uit een voorovergebogen houding opricht bij het dweilen van de keukenvloer met een vloertrekker, kan een plotselinge gebeurtenis zijn in de zin van de Arbeidsongevallenwet op voorwaarde dat in de uitoefening ervan een element kan worden ontwaard dat het letsel heeft kunnen veroorzaken. Het is echter niet vereist dat dit element moet worden onderscheiden van de uitvoering van het contract”(Cass 24.11.2003, www.juridat.be).

“betrokkene kreeg een acute lumbago toen ze “zich boog” of “zich bukte” om het toilet in het midden van de cabine van een 747 te reinigen, en dat die gebeurtenis zich voordeed “zonder dat ze iets optilde, zonder uitwendige kracht. Inzake arbeidsongevallen is niet vereist dat het bijzonder element in de gewone en normale uitvoering van de dagtaak, waardoor letsel is kunnen ontstaan en dat kan worden vastgesteld, te onderscheiden is van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst”(Cass., 20.01.1997).

“Het welomschreven feit dat een autobuschauffeur zich bukt om de magneetkaart met zijn badge erin, die in zijn autobus gevallen is, op te rapen is een gewoon dagdagelijks gebaar. Het kan dus worden aangemerkt als een plotselinge gebeurtenis in de zin van de Arbeidsongevallenwet”(Cass., 14.02.2000).

Het rechtkomen vanuit gebukte houding is de plotse gebeurtenis die het letsel heeft veroorzaakt. Volgens de besluiten van geïntimeerde is het letsel een acute lumbago (syntheseberoepsbesluiten blz .5 al. 8) en volgens appellante een kortstralige discus hernia op niveau L5-S1 met bulging van beide wortels.

Appellante bewijst deze plotse gebeurtenis . Niet alleen is er de eigen verklaring van betrokkene, doch er was tevens een getuige; de werkgever was onmiddellijk op de hoogte en betrokkene werd onmiddellijk door 2 collega's rechtgeholpen ,op een stoel geplaatst en naar de spoed gebracht.Het feit dat er onduidelijkheid is nopens het aantal kartons dat in het onderste rek werd geplaatst is niet relevant en is niet van aard een tegenbewijs te leveren.

Aangezien geïntimeerde inroept dat er een voorafbestaande toestand is (scoliose en één been korter) en aangezien zij eveneens het causaal verband betwist tussen de banale beweging en het ingeroepen letsel (lumbago of discus hernia) bestaat er een medische

controverse en dient de deskundige met een specifieke opdracht te worden belast zijnde:

1. na te gaan op grond van de medische stukken welk letsel appellante opgelopen heeft door de plotse gebeurtenis zijnde het rechtekomen vanuit gebukte houding.
2. na te gaan of het letsel van discus hernia veroorzaakt werd door de plotse gebeurtenis
3. na te gaan of er een voorafbestaande toestand bestaat bij appellante en zo ja te handelen zoals volgt:

Het Hof van cassatie heeft op vaststaande wijze telkens herhaald dat de arbeidsongeschiktheid van het slachtoffer van een arbeidsongeval **in haar geheel** dient te worden geëvalueerd, zonder rekening te houden met de voorafbestaande toestand, (dus inclusief de ongeschiktheid veroorzaakt door de voorafbestaande toestand en dus zonder dat er een ventilatie mag gebeuren) van zodra het ongeval, minstens voor een deel, hoe gering ook, de oorzaak is van de arbeidsongeschiktheid.

Van zodra echter op een bepaald ogenblik in de tijd er geen enkele oorzaak meer is tussen de arbeidsongeschiktheid zoals die zich voordoet op dat ogenblik, en het arbeidsongeval dan is er geen enkele vergoeding meer verschuldigd.

Dit is het geval o.a. wanneer de voorafbestaande pathologische toestand zelf verder in de tijd evolueert, voor eigen rekening, zodat de achteraf bestaande arbeidsongeschiktheid zich ook op deze wijze zou voordoen, zonder dat er een arbeidsongeval heeft plaatsgehad.

Wanneer echter een voorafbestaande pathologische toestand toch verergert ten gevolge van het arbeidsongeval, zelfs al heeft het arbeidsongeval slechts in zeer geringe mate de verergering teweeggebracht, dan dient de gehele arbeidsongeschiktheid, inclusief deze veroorzaakt door de voorafbestaande toestand, in acht te worden genomen, en dit op grond van het principe van de forfaitaire schadevergoeding in de arbeidsongevallen wetgeving.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk,

Vooraleer verder recht te spreken wordt Prof Dr. P.P. Casteleyn, A.Z. V.U.B., Laarbeeklaan 101 te 1090 Brussel aangeduid met als opdracht :

Kennis te nemen van de medische bundels en stukken die hem door partijen zullen worden overgemaakt ,

Alle nuttige inlichtingen in te winnen,

Mevrouw V ,wonende te , voor zover noodzakelijk te onderzoeken en aanvullende specialistische onderzoeken te laten uitvoeren door een geneesheer van zijn keuze, indien hij dat nodig acht; Een gemotiveerd advies uit te brengen over de volgende punten :

De letsels te beschrijven die mevrouw V als gevolg van het ongeval van 26 december 2003 heeft opgelopen tenzij met de hoogste graad van waarschijnlijkheid kan worden gesteld dat het (de)letsel(s) niet veroorzaakt is (zijn) door het arbeidsongeval.

Na te gaan of een voorafbestaande pathologische toestand bestond bij mevrouw V en zo ja of deze werd beïnvloed door het arbeidsongeval, of er slechts tijdelijk door werd beïnvloed, waarna de voorafbestaande pathologische toestand zich verder zelfstandig heeft ontwikkeld; zonder met grote mate van waarschijnlijkheid nog enige band met het arbeidsongeval:

De periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid te bepalen en de percentages daarvan aan te geven

De datum van consolidatie vast te stellen.

Het percentage van blijvende arbeidsongeschiktheid rekening houdend met de restletsels ten gevolge van het ongeval te bepalen rekening houdend met de leeftijd de beroepsbekwaamheid het aanpassingsvermogen de opleiding de omscholingsmogelijkheden en het concurrentievermogen van het slachtoffer.

Partijen hebben ter zitting van 20 april 2009 afstand gedaan van de installatievergadering, zoals voorzien door artikel 972 van het Gerechtelijk Wetboek.

Aanvang der werkzaamheden:

Zegt dat de deskundige zijn werkzaamheden zal aanvangen op een door hem na raadpleging van partijen en raadslieden te bepalen plaats, datum en uur doch binnen twee maanden nadat hij door de griffie van dit Arbeidshof van zijn opdracht in kennis werd gesteld en deze opdracht heeft aanvaard.

Noodzaak technische raadgevers

Machtigt de deskundige de bijstand in te roepen van iedere andere deskundige waarvan hij de tussenkomst noodzakelijk acht mits hij partijen voor de aanvang van de eigenlijke tussenkomst hiervan op de hoogte brengt;

Raming algemene kostprijs en berekeningswijze

Zegt dat de deskundige aan de partijen zelf een raming van de algemene kostprijs van het deskundig onderzoek zal doen toekomen of tenminste van de manier waarop zijn kosten en erelonen en deze van de eventuele technische raadgevers zullen berekend worden;

Zegt dat de deskundige ertoe gehouden is zijn ereloon prestaties en de kosten gedateerd, gedetailleerd, per eenheid en per aantal controleerbaar bij te houden en partijen op geregelde tijdstippen, minstens om de drie maanden een overzicht van de ereloonprestaties en kosten te bezorgen;

Voorschot

Bepaalt het voorschot dat ter griffie van dit Arbeidshof op het rekeningnummer 679 – 2009068 - 04 wordt geconsigneerd, hetzij wanneer partijen onderling overeenkomen dit bedrag te storten op een andere bankrekening, voorlopig op € 750; bedrag te betalen door geïntimeerde binnen de maand vanaf de kennisgeving van dit arrest;

Vrij te geven deel van het voorschot

Bepaalt het vrij te geven deel van het voorschot op € 750 €;

Redelijke termijn voor opmerkingen op het voorlopig verslag dat moeten worden overgemaakt aan partijen, hun raadslieden en het Arbeidshof

Zegt dat deze termijn door de deskundige zal worden bepaald zoals voorzien in artikel 976 van het Gerechtelijk Wetboek, met dien verstande dat een bijkomende doch kortere termijn kan worden bepaald, waarbinnen partijen repliek kunnen geven op de door de andere partij gemaakte opmerkingen.

Termijn voor neerlegging van het eindverslag:

De termijn voor het neerleggen van het eindverslag wordt bepaald op zes maanden vanaf de dag waarop de deskundige zijn werkzaamheden zal hebben aangevat.

Het eindverslag van de deskundige dient volgende bemerkingen te bevatten:

- de datum
- de aanwezigheid van partijen bij de werkzaamheden en van hun raadslieden
- een opgave van de overhandigde stukken en nota's waarvan de tekst slechts mag worden overgenomen in zoverre dat nodig is voor de bespreking;

Het eindverslag wordt op straffe van nietigheid door de deskundige ondertekend, met dien verstande dat zijn handtekening wordt voorafgegaan door de volgende eed : “ik zweer dat ik mijn opdracht in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk vervuld heb”. De minuut van het eindverslag, de stukken en de nota's van de partijen en een gedetailleerde staat van de kosten en erelonen van de deskundige worden ter griffie van het Arbeidshof neergelegd;

De gedetailleerde staat van kosten en erelonen van de deskundige vermeldt afzonderlijk:

- het uurloon
- de verplaatsingskosten
- de bedragen die aan derden zijn betaald
- de verrekening van de vrijgegeven bedragen;

Op de dag van de neerlegging van het verslag zendt de deskundige bij een ter post aangetekende brief, een afschrift van het verslag en een gedetailleerde staat van de kosten met erelonen aan de partijen en bij gewone brief aan hun raadslieden;

Wijst de deskundige op artikel 509 quater van het strafwetboek dat luidt : "met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van €200 tot € 1.500 of met een van deze straffen alleen wordt gestraft de deskundige die, wetende dat een rechtstreekse betaling niet toegelaten is, deze toch aanvaardt van een partij in het geding."

Houdt de beslissing nopens de gerechtskosten aan;

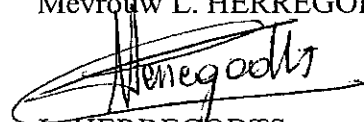
Aldus gewezen door de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel en ondertekend door :

Mevr. B. CEULEMANS, Eerste Voorzitter,

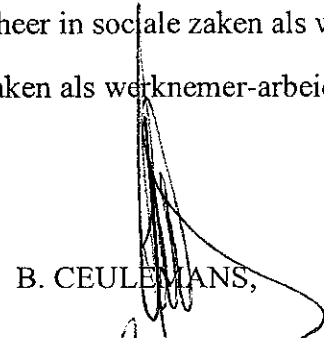
De Heer VAN LIDTH DE JEUDE : Raadsheer in sociale zaken als werkgever,

De Heer P. MANS, Raadsheer in sociale zaken als werknemer-arbeider,

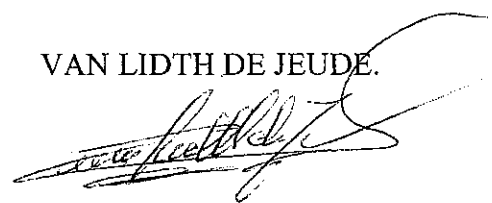
Mevrouw L. HERREGODTS, Griffier,

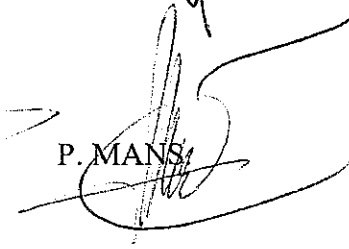
L. HERREGODTS,

B. CEULEMANS,

VAN LIDTH DE JEUDE.

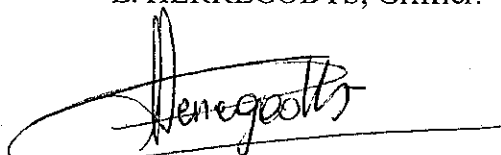
P. MANS.

En uitgesproken op de openbare terechtzitting van de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 8 juni 2009 door :

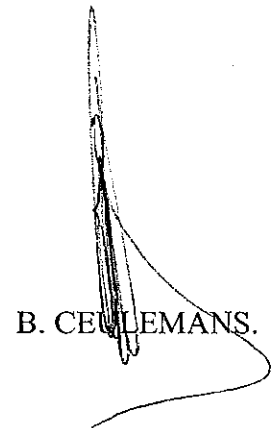
Mevrouw B. CEULEMANS, Eerste Voorzitter,

Bijgestaan door :

L. HERREGODTS, Griffier.

L. HERREGODTS.

B. CEULEMANS.